

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573	16/06/2018	12:00

C05.573 ℜ16ℜ06ℜ18ℜEΞ8∈ 05.573 16 06 18 EX

Enganxeu en aquest espai una etiqueta identificativa amb el vostre codi personal Examen

Fitxa tècnica de l'examen

- Comprova que el codi i el nom de l'assignatura corresponen a l'assignatura matriculada.
- Només has d'enganxar una etiqueta d'estudiant a l'espai corresponent d'aquest full.
- No es poden adjuntar fulls addicionals, ni realitzar l'examen en llapis o retolador gruixut.
- Temps total: 2 hores
- Valor de cada pregunta: S'indica a l'enunciat
- En cas que els estudiants puguin consultar algun material durant l'examen, quins són?
 CAP En cas de poder fer servir calculadora, de quin tipus? CAP
- Si hi ha preguntes tipus test: Descompten les respostes errònies? NO Quant?
- Indicacions específiques per a la realització d'aquest examen:



Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573	16/06/2018	12:00

Enunciats

No es pot utilitzar calculadora. Cal saber interpretar un valor en binari, decimal o hexadecimal per a realitzar l'operació que es demani. I el resultat s'ha d'expressar en el format corresponent.

Valoració de les preguntes de l'examen

Pregunta 1 (20%)

Pregunta sobre la pràctica.

Cal completar les instruccions marcades o afegir el codi que es demana.

Els punts suspensius indiquen que hi ha més codi però no l'heu de completar.

NOTA: En cas que el codi proposat en cada pregunta no es correspongui amb la forma que vosaltres plantejaríeu la resposta, podeu reescriure el codi o part del codi segons el vostre plantejament.

1.1: 10% 1.2: 10%

Pregunta 2 (35%)

2.1: 10%

2.2: 15%

2.3: 10%

Pregunta 3 (35%)

3.1: 15%

3.1.1:10%

3.1.2 : 5%

3.2: 20%

3.2.1:10%

3.2.2 : 5%

3.2.3:5%

Pregunta 4 (10%)

4.1: 5% 4.2: 5%



Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573	16/06/2018	12:00

Pregunta 1

1.1 Pràctica - 1a Part

Escriure el fragment de codi assemblador que falta a la subrutina copyMatrixP1 per a copiar la matriu (tilesIni) sobre la matriu (tiles), que són matrius de tipus BYTE. (No s'ha d'escriure el codi de tota la subrutina).

```
; Copiar la matriu (tilesIni) a la matriu (tiles), de tipus char
; (1 byte cada posició).
; Per a accedir a les matrius (tilesIni)(tiles) s'ha d'accedir amb un
; index que inicialment valdrà 0 i s'ha d'incrementar fins a 15. 0,1,2,3 ; correspon a la fila 1, 4,5,6,7 correspon a la fila 2, ..., fins al 15.
; Després, actualitzar la posició de l'espai a la pantalla
; (rowcolSpaceScreen) (fila (DWORD[rowcolSpaceScreen+0])=15 i la columna
; (DWORD[rowcolSpaceScreen+4])=19).
; Variables globals utilitzades:
; tilesIni : Matriu amb els nombres inicials del joc ; tiles : Matriu on guardem els nombres del joc.
; rowcolSpaceScreen: Vector on tenim la posició de l'espai a la pantalla.
copyMatrixP1:
   push rbp
   mov rbp, rsp
   mov edx, 0
                                      ; índex matriu
   mov ebx, 0
                                      ;i=0
   copyMatrixP1 bucle Row:
   cmp ebx, DimMatrix
                                      ;i<DimMatrix
   jge copyMatrixP1 Row end
     mov ecx, 0
                                      ; j=0
     copyMatrixP1 bucle Col:
     cmp ecx, DimMatrix
                                      ;j<DimMatrix
     jge copyMatrixP1 Col end
            al, BYTE[tilesIni+edx]; al = tilesIni[i][j]
       mov BYTE[tiles+edx], al
                                       ; tiles[i][j] = al
       inc edx
                                      ;i++
       inc ecx
     jmp copyMatrixP1 bucle Col
     copyMatrixP1 Col end:
                                      ;j++
     inc ebx
   jmp copyMatrixP1 bucle Row
   copyMatrixP1 Row end:
   ; Indiquem la posició de l'espai.
   mov DWORD[rowcolSpaceScreen+0], 15 ;rowcolSpaceScreen[0]=15;
   mov DWORD[rowcolSpaceScreen+4], 19 ;rowcolSpaceScreen[1]=19;
   copyMatrixP1 end:
   mov rsp, rbp
   pop rbp
   ret
```



Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573	16/06/2018	12:00

1.2 Pràctica – 2a part

Completar el codi de la subrutina updateBoardP2. (Només completar els espais marcats, no es poden afegir, ni modificar altres instruccions).

```
; Aquesta subrutina es dóna feta. NO LA PODEU MODIFICAR.
; Situar el cursor en una fila i una columna de la pantalla
; en funció de la fila (edi) i columna (esi) rebuts com a paràmetres
; cridant a la funció gotoxyP2_C.
; Variables globals utilitzades: Cap.
; Paràmetres d'entrada : rdi(edi): Fila
                     rsi(esi): Columna.
; Paràmetres de sortida: Cap.
gotoxyP2:
; Aquesta subrutina es dóna feta. NO LA PODEU MODIFICAR. ; Mostrar un caràcter (dil) a la pantalla, rebut com a paràmetre,
; en la posició on està el cursor cridant la funció printchP2_C.
; Variables globals utilitzades: Cap
; Paràmetres d'entrada : rdi(dil): Caràcter que volem mostrar ; Paràmetres de sortida: Cap
printchP2:
; Mostrar els valors de la matriu (t), rebuda com a paràmetre, a la
; pantalla, dins el tauler a les posicions corresponents.
; S'ha de recórrer tota la matriu (t), de tipus char (1 byte cada
; posició), i per a cada element de la matriu:
; Posicionar el cursor en el tauler cridant la funció gotoxyP2 C.
; La posició inicial del cursor és la fila 11, columna 11
; que és posició a pantalla de la casella [0][0].
; Mostrar els caràcters de cada posició de la matriu (t) ; cridant la funció printchP2_C.
; Després, posicionar el cursor a la pantalla en funció del vector ; (rcCurScreen) rebut com a paràmetre (fila (DWORD[rcCurScreen+0]) i la
; columna (DWORD[rcCurScreen+4]) cridant la funció gotoxyP2 C().
; Variables globals utilitzades: Cap
; Paràmetres d'entrada : rdi : Matriu on guardem els nombres del joc.
                        rsi : Vector on tenim la posició del cursor a la pantalla.
; Paràmetres de sortida: Cap
updateBoardP2:
   push rbp
   mov rbp, rsp
   mov rbx, rdi
                                               ;rbx: t
   mov rdx, rsi
                                               ;rdx: rcCurScreen
                                               ;rcx: indexMat
   mov rcx, 0
   mov edi, 11
                                               ;rowScreen=11;
   mov r10d, 0
                                               ;i=0
   updateBoardP2 bucle Row:
   cmp r10d, DimMatrix
                                               ;i<DimMatrix
   jge updateBoardP2_Cur
       mov esi, 11
                                               ;colScreen=11;
       mov r11d, 0
                                               ; j=0;
       updateBoardP2 bucle Col:
       cmp r11d, DimMatrix
                                                ;j<DimMatrix
       jge updateBoardP2_Col_end
           call gotoxyP2
                                       ; gotoxyP2 C(rowScreen, colScreen);
           push rdi
```



Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573	16/06/2018	12:00

```
mov dil, BYTE[rbx+rcx] ;charac = t[i][j];
      call printchP2
                                 ;printchP2 C(t[i][j]);
     _pop_ rdi
     inc rcx inc r11d
                                  ;j++;
     add __esi__, 4
                                 ;colScreen = colScreen + 4;
   jmp updateBoardP2_bucle_Col
updateBoardP2_Col_end:
   inc r10d
                                 ;i++;
  add edi, 2
                                ;rowScreen = rowScreen + 2;
jmp updateBoardP2 bucle Row
updateBoardP2 Cur:
mov edi, __DWORD[rdx+0]___ ;edi = rcCurScreen[0];
mov esi, DWORD[rdx+4] ;esi = rcCurScreen[1];
call gotoxyP2
                   ;gotoxyP2 C(rcCurScreen[0],rcCurScreen[1]);
updateBoardP2 End:
mov rsp, rbp
pop rbp
ret
```



Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573	16/06/2018	12:00

Pregunta 2

2.1

L'estat inicial del computador CISCA just abans de començar l'execució de cada fragment de codi (en cada apartat) és el següent:

R0 = 00000A10h R1 = 00000B20h R2 = 00000C30h	M(00000B20h) = 0000F000h M(00000C30h) = 00000FF0h M(00000F0h) = 00000001h	Z = 0, C = 0, S = 0, V = 0
	M(000FF0A0h) = 0000000Ah	

Quin serà l'estat del computador desprès d'executar cada fragment de codi? (només modificacions, excloent-hi el PC).

a) END:	XOR JE ADD MOV	R0, R0 END R0, [R2] R1, [R2]	
R0 = 0 R1 = 00000FF0h			
Z = 1, S = 0, C = 0, V = 0			



Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573	16/06/2018	12:00

2.2

Donat el següent llenguatge d'alt nivell:

```
Des_de i=0 fins 9 fer
Si (V [i] > 10) llavors V[i] = V[i]*2
sino V[i] = 10;
fi_des_de;
```

On V es tracta d'un vector de 10 enters de 32 bits. Es proposa el següent codi CISCA en el que heu d'omplir els 5 forats per què sigui operatiu:

```
MOV R1, 0
cont: CMP R1, 40
    JGE final
    CMP [V+R1], 10
    JLE m
    SAL [V+R1], 1
    JMP p
m: MOV [V+R1], 10
p: ADD R1, 4
    JMP cont
final:
```



Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573	16/06/2018	12:00

2.3

Donat el següent fragment de codi de un programa en llenguatge assemblador del CISCA:

FOREVER: MUL R10, [Q]

MOV R1,[M+R2] JMP FOREVER

Traduïu-ho a llenguatge màquina i expresseu-ho en la següent taula. Suposeu que la primera instrucció del codi s'assembla a partir de l'adreça 003FC000h (que és el valor del PC abans de començar l'execució del fragment de codi). Suposeu que les adreces simbòliques Q i M valen 00003A00h i 00003C00h respectivament. En la següent taula utilitzeu una fila per codificar cada instrucció. Si suposem que la instrucció comença en l'adreça @, el valor Bk de cadascun dels bytes de la instrucció amb adreces @+k per a k=0, 1,... s'ha d'indicar en la taula en hexadecimal en la columna corresponent (recordeu que els camps que codifiquen un desplaçament en 2 bytes o un immediat o una adreça en 4 bytes ho fan en format little endian, això cal tenir-ho en compte escrivint els bytes de menor pes, d'adreça més petita, a l'esquerra i els de major pes, adreça major, a la dreta). Completeu també la columna 'Adreça' que indica per a cada fila l'adreça de memòria del byte B0 de la instrucció que es codifica en aquesta fila de la taula.

A continuació us donem com ajuda les taules de codis:

Taula de codis d'instrucció

B0	Instrucció
22h	MUL
10h	MOV
40h	JMP

Taula de modes d'adreçament (Bk<7..4>)

Camp mode	Mode
Bk<74>	
0h	Immediat
1h	Registre
2h	Memòria
3h	Indirecte
4h	Relatiu
5h	Indexat
6h	Relatiu a PC

Taula de modes d'adreçament (Bk<3..0>)

i adia do inicaco a adio	gament (Bit 10110)
Camp mode	Significat
Bk<30>	
Nº registre	Si el mode ha d'especificar un registre
0	No s'especifica registre.

Bk per a k=010												
Adreça	Assemblador	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
003FC000	MUL R10, [Q]	22	1A	20	00	3A	00	00				
003FC007	MOV R1,[M+R2]	10	11	52	00	3C	00	00				
003FC00E	JMP FOREVER	40	00	00	C0	3F	00					
003FC014												



Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573	16/06/2018	12:00

Pregunta 3

3.1 Memòria cau

Tenim un sistema de memòria en el que tots els accessos es fan a paraula (no ens importa quina és la mida d'una paraula). Suposarem que l'espai d'adreces de memòria es descompon en blocs de 8 paraules. Cada bloc comença en una adreça múltiple de 8. Així, el bloc 0 conté les adreces 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, el bloc 1, les adreces 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, i el bloc N les adreces 8*N, 8*N+1, 8*N+2, 8*N+3, 8*N+4, 8*N+5, 8*N+6, 8*N+7.

Suposem que el sistema també disposa d'una memòria cau de 4 línies (on cada línia té la mida d'un bloc, es a dir, 8 paraules). Aquestes línies s'identifiquen com a línies 0, 1, 2 i 3. Quan es fa referència a una adreça de memòria principal, si aquesta adreça no es troba a la memòria cau, es porta tot el bloc corresponent des de la memòria principal a una línia de la memòria cau (així si fem referència a l'adreça 2 de memòria principal portarem el bloc format per les paraules 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7).

Suposem que el sistema fa servir una **política d'emplaçament completament associativa**, de manera que qualsevol bloc de la memòria principal es pot portar a qualsevol bloc de la memòria cau. Si trobem que la cau ja està plena, es fa servir un **algorisme de reemplaçament LRU.**

L'execució d'un programa genera la següent llista de lectures a memòria:

0, 1, 2, 12, 62, 63, 25, 64, 17, 18, 19, 2, 4, 6, 65, 66, 20, 56, 42, 50

3.1.1. La següent taula mostra l'estat inicial de la cau, que conté les primeres 32 paraules de la memòria (organitzades en 4 blocs).

Completar la taula per a mostrar l'evolució de la cau durant l'execució del programa. Per a cada accés cal omplir una columna indicant si es tracta d'un encert o una fallada.

Si és un encert escriurem E en la línia corresponent davant de les adreces del bloc, si és una fallada escriurem F i s'indicarà el nou bloc que es porta a la memòria cau en la línia que li correspongui, expressat de la forma b $(a_0 - a_7)$ on b:número de bloc, i $(a_0 - a_7)$ són les adreces del bloc, on a_0 és la primera adreça del bloc i a_7 és la vuitena (darrera) adreça del bloc.

Línia	Estat Inicial		0		1		2		12		62
0	0 (0 - 7)	Е	0 (0 - 7)	Е	0 (0 - 7)	Е	0 (0 - 7)		0 (0 - 7)		0 (0 - 7)
1	1 (8 - 15)		1 (8 - 15)		1 (8 - 15)		1 (8 - 15)	Е	1 (8 - 15)		1 (8 - 15)
2	2 (16 - 23)		2 (16 - 23)		2 (16 - 23)		2 (16 - 23)		2 (16 - 23)		2 (16 - 23)
3	7 (56 - 63)		7 (56 - 63)		7 (56 - 63)		7 (56 - 63)		7 (56 - 63)	Е	7 (56 - 63)

Línia	63		63 25 64 17		17	18			19			
0		0 (0 - 7)		0 (0 - 7)	F	8 (64 – 71)		8 (64 – 71)		8 (64 – 71)		8 (64 – 71)
1		1 (8 - 15)		1 (8 - 15)		1 (8 - 15)	F	2 (16 - 23)	Е	2 (16 - 23)	Е	2 (16 - 23)
2		2 (16 - 23)	F	3 (24 - 31)		3 (24 - 31)		3 (24 - 31)		3 (24 - 31)		3 (24 - 31)
3	Ε	7 (56 - 63)		7 (56 - 63)		7 (56 - 63)		7 (56 - 63)		7 (56 - 63)		7 (56 - 63)



Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573	16/06/2018	12:00

Línia		2		4		6		65		66		20
0		8 (64 – 71)		8 (64 – 71)		8 (64 – 71)	Е	8 (64 – 71)	Е	8 (64 – 71)		8 (64 – 71)
1		2 (16 - 23)		2 (16 - 23)		2 (16 - 23)		2 (16 - 23)		2 (16 - 23)	Е	2 (16 - 23)
2		3 (24 - 31)		3 (24 - 31)		3 (24 - 31)		3 (24 - 31)		3 (24 - 31)		3 (24 - 31)
3	F	0 (0 - 7)	Е	0 (0 - 7)	Е	0 (0 - 7)		0 (0 - 7)		0 (0 - 7)		0 (0 - 7)

Línia		56		42		50			
0		8 (64 – 71)		8 (64 – 71)	F	6 (48 – 55)			
1		2 (16 - 23)		2 (16 - 23)		2 (16 - 23)			
2	F	7 (56 - 63)		7 (56 - 63)		7 (56 - 63)			
3		0 (0 - 7)	F	5 (40 - 47)		5 (40 - 47)			

3.1.2 a) Quina és la taxa d'encerts (T_e) ?

 $T_e = 13 \text{ encerts } / 20 \text{ accessos} = 0.65$

3.1.2 b) Suposem que el temps d'accés a la memòria cau, o temps d'accés en cas d'encert (t_e), és de 5 ns i el temps total d'accés en cas de fallada (t_f) és de 40 ns. Considerant la taxa d'encerts obtinguda a la pregunta anterior, quin és el temps mitja d'accés a memòria (t_m) ?

 $t_m = T_e \times t_e + (1-T_e) \times t_f = 0.65 * 5 \text{ ns} + 0.35 * 40 \text{ ns} = 3.25 \text{ ns} + 14 \text{ ns} = 17.25 \text{ ns}$



Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573	16/06/2018	12:00

3.2 Sistema d'E/S

Es vol analitzar el rendiment de la comunicació de dades entre la memòria d'un processador i un port USB, utilitzant E/S per interrupcions, amb les següents característiques:

- Velocitat de transferència del dispositiu d'E/S v_{transf} = 1 MBytes/s = 1000 Kbytes/s
- Temps de latència mitjà del dispositiu t_{latència} = 0
- Adreces dels registres d'estat i dades del controlador d'E/S: 0B00h i 0B04h
- El bit del **registre d'estat** que indica que el controlador del port d'E/S està disponible és el bit 2, o el tercer bit menys significatiu (quan val 1 indica que està disponible)
- Processador amb una freqüència de rellotge de 1 GHz, el temps de cicle t_{cicle} = 1 ns. El processador pot executar 4 instruccions per cicle de rellotge
- Transferència de lectura des del port d'E/S cap a memòria
- Transferència de **N**_{dades}= 100000 dades
- La mida d'una dada és **m**dada = 4 bytes
- El temps per atendre la interrupció (trec_int) és de 2 cicles de rellotge
- **3.2.1** Completeu el següent codi CISCA que és una rutina de servei a les interrupcions (RSI) per a transferir a través del dispositiu d'E/S anterior, mitjançant la tècnica de E/S per interrupcions.

Es fa servir una variable global que es representa amb l'etiqueta **Addr**, i que al principi del programa conté l'adreça inicial de memòria on emmagatzemar les dades rebudes.

- 1. CLI
- 2. PUSHRO
- 3. PUSHR1
- 4. IN R0, [0B04h]
- 5. MOV R1, [Addr]
- 6. MOV [R1], R0
- 7. ADD R1,4
- 8. MOV [Addr], R1
- 9. POP R1
- 10. POP R0
- 11. STI
- 12. IRET



Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573	16/06/2018	12:00

3.2.2 Quant temps dura la transferència del bloc de dades t_{transf_bloc}?

El temps d'un cicle, t_{cicle} = 1 ns (nanosegons)

Temps per atendre la interrupció, *t*_{rec_int}: 2 cicles * 1 ns = 2 ns

Temps d'execució de una instrucció, t_{instr}: t_{cicle} / 4 = 0,250 ns

Temps d'execució RSI, t_{rsi} : N_{rsi} * t_{instr} = 12 instr. * 0,250 ns = 3 ns

Temps consumit per CPU en cada interrupció, transf_dada:

 $t_{\text{transf_dada}} = t_{\text{rec_int}} + t_{\text{rsi}} = 2 + 3 = 5 \text{ ns}$

Nombre d'interrupcions produïdes (nombre total de dades, Nombre dotal de dades, Nombre d'interrupcions produïdes (nombre total de dades, Nombre dotal de dades, Nombre d'interrupcions produïdes (nombre total de dades, Nombre d

Temps consumit en total en TOTES les interrupcions:

tiransf_bloc = tiransf_dada * Ndades = 5 ns * 100000 interrupcions = 500000 ns = 0,5 ms (milisegons)

3.2.3 Quin és el percentatge d'ocupació del processador? Percentatge que representa el temps de transferència del bloc **t**_{transf_bloc} respecte al temps de transferència del bloc per part del perifèric **t**_{bloc}

```
t<sub>bloc</sub> = t<sub>latència</sub> + (N<sub>dades</sub> * t<sub>dada</sub>)
t<sub>latència</sub> = 0
N<sub>dades</sub> = 100000
t<sub>dada</sub> = m<sub>dada</sub> / v<sub>transf</sub> = 4 / 1000 Kbytes/s = 0,004 ms
t<sub>bloc</sub> = 0 + (100000 * 0,004) ms = 400 ms
% ocupació = (t<sub>transf_bloc</sub> * 100 / t<sub>bloc</sub>) = (0,5 * 100) / 400 = 0,125%
```

Pregunta 4

4.1

Què és una interrupció i com s'activa?

Les interrupcions són el mecanisme mitjançant el qual un dispositiu extern al processador pot interrompre el programa que està executant el processador amb la finalitat d'executar un altre programa (una rutina de servei a la interrupció o RSI) per donar servei al dispositiu que ha produït la interrupció. La petició d'interrupció s'efectua activant alguna de les línies de petició de les quals disposa el processador.

4.2

- 4.2.1 En la memòria cau, quines polítiques d'assignació es defineixen? Descriure-les breument.
 - Política d'assignació directa: un bloc de la memòria principal només pot ser en una única línia de la memòria cau. La memòria cau d'assignació directa és la que té la taxa de fallades més alta, però s'utilitza molt perquè és la més barata i fàcil de gestionar.



Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573	16/06/2018	12:00

- 2) Política d'assignació completament associativa: un bloc de la memoria principal pot ser en qualsevol línia de la memòria cau. La memòria cau completament associativa és la que té la taxa de fallades més baixa. No obstant això, no se sol utilitzar perquè és la més cara i complexa de gestionar.
- 3) Política d'assignació associativa per conjunts: un bloc de la memoria principal pot ser en un subconjunt de les línies de la memòria cau, però dins del subconjunt pot trobar-se en qualsevol posició.
- **4.2.2** Quins són els passos bàsics per a la gestió d'una interrupció en un sistema amb una única línia d'interrupció i un únic mòdul d'E/S?
- 1.- Petició del mòdul d'entrada/Sortida
- 2.- Cicle de reconeixement de la interrupció
 - 2.a.- Reconeixement de la interrupció
 - 2.b.- Salvaguarda de l'estat del processador
 - 2.c.- Crida a la RSI
- 3.- Execució de la rutina de servei d'interrupció
 - 3.a.-Inici de l'execució de la RSI
 - 3.b.- Intercanvi de la dada
 - 3.c Finalització de l'execució de la RSI
 - 3.d Retorn d'interrupció: Restaurar l'estat del processador.